

ที่ นร ๐๕๐๖/๑๙๐๑๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่อง แนวทาง
การพัฒนาการเรียนรู้ธรรมะเพื่อพัฒนาคนทางจิตควบคู่กับการศึกษาทางโลก

เรียน เลขาธิการสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ สศ ๐๐๐๑/๙๒๔
ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงศึกษาธิการ ด่วนมาก ที่ ศธ. ๐๕๐๑๐/๓๓๔๐
ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๒

ตามที่ได้เสนอความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติเรื่องแนวทางการพัฒนาการเรียนรู้ธรรมะเพื่อพัฒนาคนทางจิตควบคู่กับการศึกษาทางโลก
ไปเพื่อดำเนินการ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงศึกษาธิการได้เสนอผลการพิจารณาและผลการดำเนินการร่วมกับหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้อง มาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตาม
สำเนาหนังสือที่แนบมาพร้อมนี้

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๒ ว่า

๑. รับทราบความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๒. รับทราบความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการของ
กระทรวงศึกษาธิการร่วมกับกระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงมหาดไทย สำนักงานพระพุทธศาสนา
แห่งชาติ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม และสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้
กระทรวงศึกษาธิการทราบด้วยแล้ว และได้เผยแพร่ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพร้อมความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการของ
กระทรวงศึกษาธิการทางเว็บไซต์ของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อให้สาธารณชนได้รับทราบ
และขอขอบคุณสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะในเรื่อง
ดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรชัย ภูประเสริฐ)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

14 ต.ค. 2552

สำนักวิเคราะห์เรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๕๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๒๗

โทรสาร ๐ ๒๒๕๒ ๘๑๕๙

www.cabinet.thaigov.go.th /จิราวรรณ

ร.ลคร. ๑๗๓๑.๖
ผอ.สวด. ๑13 ต.ค. 2552
ผอ.กลุ่ม 13๑๓.๖
จว. ๑๗๓๑.๖
ผู้พิมพ์

**เรื่อง รายงานผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรี
กรณีสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติให้คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี
เรื่อง แนวทางการพัฒนาการเรียนรู้ธรรมะเพื่อพัฒนาคนทางจิตควบคู่กับการศึกษาทางโลก**

ด้วยสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ให้คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี เรื่อง แนวทางการพัฒนาการเรียนรู้ธรรมะเพื่อพัฒนาคนทางจิตควบคู่กับการศึกษาทางโลก ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้แจ้งผลการพิจารณาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วย กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงมหาดไทย สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม และสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติแล้ว มีผลการพิจารณา ดังนี้

ข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาฯ	ความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการของ ศธ. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑. หน่วยงานของรัฐต้องมียุทธศาสตร์และแนวทางให้ความสำคัญต่อระบบสนับสนุนให้เกิดผู้นำที่เสียสละหรือจิตอาสาและความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งเป็นแนวทางสำคัญในการเรียนรู้และเผยแพร่ธรรมะเพื่อพัฒนาคนทางจิตขั้นสำคัญที่สุดในธรรมะเรื่องไม่เบียดเบียน ความเสียสละและเมตตาธรรม	- เห็นด้วยกับข้อเสนอของสภาที่ปรึกษาฯ ที่รัฐจะต้องให้ความสำคัญในเรื่องนี้ และให้มีการจัดทำยุทธศาสตร์ แนวทาง และมาตรการให้มีการดำเนินการที่เป็นรูปธรรมอย่างจริงจังในการพิจารณาแต่งตั้งผู้นำองค์กรที่มีความเสียสละและความรับผิดชอบต่อสังคม จนเป็นที่ประจักษ์มาอย่างต่อเนื่อง นอกเหนือไปจากการพิจารณาในด้านความรู้ ความสามารถและประสิทธิภาพในการทำงานเพราะเป็นที่ปรากฏชัดเจนว่าผู้นำมีบทบาทสำคัญยิ่งที่จะก่อให้เกิดการพัฒนาไปในทิศทางที่พึงประสงค์ ประกอบกับผลการวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรมที่จำเป็นอย่างหนึ่งที่ต้องสร้างให้เกิดขึ้นในสังคมไทยก็คือการมีจิตสาธารณะ

ข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา	ความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการของ ศธ. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๒. รัฐบาลต้องดำเนินการให้การเรียนรู้ธรรมะทั้งในโรงเรียน และการเรียนรู้ธรรมะนอกโรงเรียน ในและนอกวัด ในและนอกบ้านของเด็ก และผู้ใหญ่ทุกวัย ให้เห็นว่าสิ่งที่เรียนในโรงเรียนสามารถเห็นจากนอกโรงเรียนและในสังคมได้ ๓. รัฐบาลต้องมีนโยบายและบทบาทของรัฐที่ชัดเจนต่อเป้าหมายมาตรฐานคุณภาพการเรียนรู้ธรรมะของประชาชนจากสภาพการดำเนินชีวิต	- เห็นด้วยกับข้อเสนอทั้ง ๒ ข้อ เนื่องจากการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้เกิดขึ้นในตัวบุคคลโดยเฉพาะเยาวชน นอกจากพัฒนาตัวบุคคลโดยตรง จำเป็นต้องสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการปลูกฝังคุณธรรมด้วย โดยทุกส่วนในสังคมต้องมีส่วนร่วม ข้อเสนอแนะ ๑. รัฐต้องหันมาให้ความสนใจการพัฒนาด้านคุณธรรมให้เกิดขึ้นในสังคมไทยอย่างจริงจัง โดยมีแผนยุทธศาสตร์ มาตรการ และการติดตามให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน ประชาชนดำเนินการในลักษณะที่สอดประสาน เชื่อมโยงสนับสนุนกันและกัน ๒. รัฐต้องดำเนินการสร้างสภาพแวดล้อมที่ดึงดูดให้เกิดขึ้นในสังคม
๔. รัฐบาลต้องส่งเสริมและสนับสนุนบทบาทการเผยแพร่จากภาคฆราวาสที่มีจิตอาสา และความรับผิดชอบต่อสังคม ๕. รัฐบาลต้องมีวิธีสนับสนุนบทบาทของประชาชนในการปฏิบัติเพื่อสนับสนุนพระหรือนักบวชในการเผยแพร่ธรรมะทั้งรูปแบบในเมือง และชนบทที่อาจต่างกัน ๖. รัฐบาลต้องมีวิธีสนับสนุนบทบาทของพระสงฆ์ในการเป็นผู้นำทางปัญญาระดับต่าง ๆ และการเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ประชาชนในการปฏิบัติดีปฏิบัติชอบทั้งวิถีชีวิตในเมืองและชนบท ๗. คณะสงฆ์ควรปรับบทบาทของพระสงฆ์ให้ถูกต้องตามหลักพระธรรมวินัยและรัฐบาลต้องควบคุมดูแลการกระทำที่มีลักษณะพุทธพาณิชย์ เช่น ศาสนวัตถุ ศาสนสถาน	- ที่ผ่านมายุทธศาสตร์มีแผนยุทธศาสตร์ และผลการดำเนินงานที่ชัดเจนเป็นรูปธรรมในการส่งเสริม สนับสนุน เชื่อมประสานเครือข่ายองค์กรภาคีทั้งภาครัฐและเอกชนที่ดำเนินงานด้านศาสนาและคุณธรรม

ข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา	ความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการของ ศธ. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๘. รัฐบาลต้องดำเนินการให้ครูผู้สอนธรรมะมีความรู้ความเข้าใจธรรมะเข้าใจความสุขจากธรรมะกับความสุขทางโลกให้มีระบบมาตรฐานในการอบรมทดสอบครูในวิชาธรรมะก่อนสอน	- เห็นด้วยกับข้อเสนอดังกล่าว ทั้งนี้ เพราะสภาพปัจจุบันที่เป็นอยู่ครูสอนศาสนา โดยเฉพาะพระพุทธรศาสนาสะท้อนปัญหาเองว่าไม่มีความรู้ความเข้าใจเพียงพอที่จะสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงต้องการได้รับการพัฒนาทั้งด้านความรู้ เทคนิคการสอน การวัดและประเมินผล รวมทั้งการมีสื่อที่มีคุณภาพสำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอน ทั้งนี้ ควรมีแนวคิดใหม่ว่าครูทุกคนต้องสอนศีลธรรมและควรมีกิจกรรมที่หลากหลายที่ให้นำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต
๙. รัฐบาลต้องทุ่มเทสรรพกำลังในการสร้างอำเภอตัวอย่าง ๒ - ๓ แห่ง ให้มีความเจริญทางจิตใจมากเท่าทางเศรษฐกิจให้ได้ภายใน ๔ ปี เพื่อเป็นต้นแบบในการพัฒนาในระดับที่กว้างต่อไปที่ประชาชนและหน่วยงานอื่นสามารถไปเรียนรู้ได้	- เห็นด้วยที่จะให้มีอำเภอตัวอย่าง เพื่อเป็นต้นแบบในการพัฒนาให้มีความเจริญทางจิตใจให้สมดุลกับการพัฒนาทางเศรษฐกิจ โดยกรมการปกครองมีความเห็นว่ารูปแบบวิธีการบริหารอำเภอแบบพิเศษ โดยให้มีผู้ว่าการอำเภอและคณะบริหารอำเภอจากการเลือกตั้งยังไม่เห็นสมควร เนื่องจาก ๑) กฎหมายปัจจุบัน ได้แก่ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔
	กำหนดให้อำเภอเป็นราชการบริหารส่วนภูมิภาค โดยมีนายอำเภอเป็นหัวหน้าบังคับบัญชา ขณะเดียวกันกฎหมายดังกล่าวก็ได้กำหนดให้มีราชการบริหารส่วนท้องถิ่นที่มาจากการเลือกตั้งไว้แล้ว

ข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา	ความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการ ของ ศธ. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	๒) การที่นายอำเภอเป็นตัวแทนของภาคราชการทำให้สามารถบูรณาการกับทุกภาคส่วนได้โดยไม่มีเงื่อนไขทางด้านการเมือง จึงทำให้สามารถผลักดันให้มีการดำเนินการตามแนวทางข้างต้นได้ดีกว่าและสามารถเลือกดำเนินการได้ทุกอำเภอ เนื่องจากกฎหมายได้กำหนดให้นายอำเภอต้องดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาล กระทรวง ทบวง กรม และจังหวัด ๓) รัฐบาลมีนโยบายในการกระจายอำนาจลงไปในพื้นที่ที่มีลักษณะเป็นชุมชนเมืองที่มีความเจริญทางด้านเศรษฐกิจและสังคมอยู่แล้วในรูปแบบของเทศบาล ในขณะที่พื้นที่รับผิดชอบของอำเภอมีความแตกต่างกันในเรื่องความเจริญทางด้านเศรษฐกิจและสังคมอยู่มาก การที่จะให้อำเภอใช้วิธีการบริหารอำเภอแบบพิเศษจึงยังไม่สอดคล้องกับนโยบายการกระจายอำนาจของรัฐบาล ๔) ขณะนี้ได้มีพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารงานอำเภอแบบบูรณาการ (ก.บ.อ.) ในระดับอำเภอให้สอดคล้องตามระดับจังหวัด ซึ่งเป็นการบูรณาการจากทุกภาคส่วน

/เข้าร่วม ...

ข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาฯ	ความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการของ ศธ. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	เข้ามาร่วมดำเนินการซึ่งจะทำให้สามารถดำเนินการตามแนวทางข้างต้นได้ตั้งอยู่แล้ว
๑๐. รัฐบาลต้องปรับปรุงให้มีผู้รับผิดชอบหลักที่ชัดเจนในการพัฒนาคนทางจิต โดยให้มีรองนายกรัฐมนตรีด้านการสร้างคนเช่นเดียวกับด้านเศรษฐกิจและความมั่นคง โดยมีองค์ประกอบจากผู้แทนหน่วยงานราชการและภาคประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และผู้มีประสบการณ์ด้านบริหารการเปลี่ยนแปลงทั้งคนและระบบขนาดใหญ่ร่วมเป็นคณะกรรมการ	- เห็นด้วยกับข้อเสนอนี้ เพราะการกำกับติดตามโดยฝ่ายกำหนดนโยบายช่วยให้มีการดำเนินงานอย่างจริงจัง โดยจะต้องมีการกำหนดแผนยุทธศาสตร์ร่วมกันให้การดำเนินงานสอดคล้องประสานส่งเสริมให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมาย
๑๑. รัฐบาลควรส่งเสริมบทบาทของสื่อมวลชนทุกรูปแบบในการพัฒนาการศึกษาและเผยแพร่ธรรมะเพื่อพัฒนาคนทางจิต	- เห็นด้วยเพราะสื่อมวลชนมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เนื่องจากสามารถเข้าถึงมวลชนได้ทุกกลุ่มเป้าหมายที่ผ่านมาสังคมได้เรียกร้องให้สื่อทำหน้าที่จรรยาบรรณสังคมแต่ไม่ได้รับการขานรับเท่าที่ควร ดังนั้น รัฐบาลต้องมีกลยุทธ์ในการแทรกแซงในลักษณะที่ไม่ปิดกั้นเสรีภาพของสื่อ

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๒ ว่า

๑. รับทราบความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๒. รับทราบความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการของกระทรวงศึกษาธิการร่วมกับกระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงมหาดไทย สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม และสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

(นายสุรชัย ภูประเสริฐ)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

14 ต.ค. 2552

ร.ลคร.
 ผอ.สวค. 3 ต.ค. 2552
 ผอ.กลุ่ม
 จวค.